

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

UŞAK BELEDİYESİ PERSONEL LİMİTED ŞİRKETİ

2023 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2024

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	4
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	7
7.	DENETİM BULGULARI.....	7

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Şirketin Sermaye/Ortaklık Yapısı	2
Tablo 2: Şirketin Yıllar Bazında Kâr-Zarar Durumu	2
Tablo 3: İndirim Konusu Yapılmaması Gereken SGK Prim Tutarını Gösterir İcmal Tablosu	10
Tablo 4: Teslim Formu Bulunmayan Faturaların Listesi	11
Tablo 5: Muhtelif Giyim Şeklinde Düzenlenen Faturaların Listesi	14
Tablo 6: Fatura Karşılığı Yapılan Alımların Listesi	18
Tablo 7: Kısımlara Bölünen Alımların Listesi	20
Tablo 8: Vadesi Geçmiş Borç Sorgulaması Yapılmayan Faturaların Listesi.....	22
Tablo 9: Değerlendirmeye Esas Eşik Değerler	24

KISALTMALAR

BOBİ FRS	: Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı
KGK	: Kamu Gözetimi, Muhasebe Ve Denetim Standartları Kurumu
SGK	: Sosyal Güvenlik Kurumu
TL	: Türk Lirası
TFRS	: Türkiye Finansal Raporlama Standartları

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Satıcılar Hesabının Kullanımında Tek Düzen Hesap Planı'na Aykırı Uygulamaların Bulunması
2. Sosyal Güvenlik Kurumuna Fiilen Ödenmeyen SGK Primlerinin Kurum Kazancının Tespitinde Gider Olarak Dikkate Alınması

B. Diğer Bulgular

1. Giyim Yardımına İlişkin Bazı Malzemelerin Teslim Alma ve Teslim Etme Tutanaklarının Bulunmaması
2. Giyim Yardımlarına İlişkin Alımlarda Faturada Bulunması Gerekli Asgari Bilgilerin Mevcut Olmaması
3. Şirkette Ticari Bir Mal Bulunmamasına Rağmen Ticari Mallar Hesabı'nın Kullanılması
4. Verilen Sipariş Avansları Hesabının Hatalı Kullanılması
5. Kamu İhale Kanunu Kapsamında Yapılması Gereken Alımların Bu Kanun Hükümleri Çerçevesinde Gerçekleştirilmemesi
6. Mal ve Hizmet Alımlarının Kısımlara Bölünmesi Yoluyla Kamu İhale Mevzuatında Belirtilen Parasal Limitlerin Altında Kalınması
7. Sayıştaya Gönderilmesi Gereken Verilerin Gönderilmemesi
8. Hak Sahiplerine Yapılan Ödemelerde Vadesi Geçmiş Borç Sorgulamasının Yapılmaması
9. Şirketin Bağımsız Denetiminin Yapılmamış Olması
10. Şirketin Yıllık Faaliyet Raporu Düzenlememesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Uşak Belediyesi Personel Limited Şirketi (Uşak Belediyesi Personel Ltd. Şti.) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri çerçevesinde 29.03.2018 tarihinde kurulmuştur.

Uşak Belediyesi Personel Ltd. Şti. faaliyetlerini aşağıda yer alan temel mevzuata göre yürütmektedir.

- 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu
- 5393 sayılı Belediye Kanunu
- 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu
- 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu
- 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu
- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu
- 213 sayılı Vergi Usul Kanunu
- 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu
- 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu

Şirket ana sözleşmesinde Şirketin birçok alanda faaliyet yürütmesine imkân tanınmıştır. Ancak uygulamada Şirket tarafından daha çok personel temini hizmeti sunulmaktadır.

Şirketin yürüttüğü faaliyetler içerisinde Uşak Belediyesine yapılan personel temini hizmeti önemli bir yere sahiptir. 2023 yılı sonu itibarıyla 1838 Şirket personeli, Uşak Belediyesinin çeşitli birimlerinde hizmet yürütmeye devam etmektedir. Şirketin gelirleri ve giderlerinin büyük bir çoğunluğunu söz konusu personel için Uşak Belediyesinden alınan hakediş bedelleri ile bu personellere yapılan ücret ödemeleri oluşturmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri doğrultusunda kurulmuş limited bir şirkettir. Şirkette Uşak Belediyesi tek ortaktır. Şirkete yönetimden sorumlu bir müdür atanmış

olup, Uşak Belediyesini temsilen, Belediye Başkanı tarafından temsil ve idare olunmaktadır. Müdür ve yönetimle görevli diğer kişiler, görevlerini tüm özeni göstererek yerine getirmek ve şirketin menfaatlerini dürüstlük kuralı çerçevesinde gözetmekle yükümlüdürler.

Şirketin bünyesinde yönetimden sorumlu bir şirket müdürü yer almaktadır.

31.12.2023 sonu itibarıyla Şirketin çalışan sayısı 1.838'dir. Söz konusu personel 4857 sayılı İş Kanunu'na tabidir.

1.3. Mali Yapı

Şirketin ortaklık yapısı aşağıdaki gibidir;

Tablo 1: Şirketin Sermaye/Ortaklık Yapısı

Ortak Adı Soyadı / Unvanı	Pay Oranı	Pay Tutarı (TL)
Uşak Belediye Başkanlığı	% 100	10.000,00

Şirketin, 31.12.2023 tarihi itibarıyla toplam sermayesi yukarıda yer alan tablodaki gibi 10.000 TL'dir.

31.12.2023 tarihi itibarıyla Şirketin bilanço büyüklüğü 379.194.817,54 TL'dir. Bunun 1.071.553,56 TL'si şirketin öz kaynaklarından, geriye kalan 378.123.263,98 TL'si ise yabancı kaynaklardan oluşmaktadır.

Şirketin ana gelir kaynağını Uşak Belediyesine sunulan personel temini hizmeti karşılığında alınan bedeller oluşturmaktadır. Şirketin giderlerinin büyük bir çoğunluğunu personel gideri oluşturmaktadır. Şirketin bilançosunda 2023 yılı dönem kârı 2.904.568,49 TL olarak görünmektedir.

Şirketin son 5 yıllık dönem net kâr/zarar durumu ise aşağıdaki tablodaki gibidir.

Tablo 2: Şirketin Yıllar Bazında Kâr-Zarar Durumu

Yıl	2019 (TL)	2020 (TL)	2021 (TL)	2022 (TL)	2023(TL)
Dönem Net Kârı veya Zararı	268.076,23	-1.732.174,29	-1.680.742,71	354.470,14	2.848.860,05

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Şirketin Muhasebe Sistemi

6102 sayılı Kanun'da; Kanun'a tabi gerçek ve tüzel kişilerin, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun defter tutma ve kayıt zamanıyla ilgili hükümleri ile aynı Kanun'un 175 ve mükerrer 257'nci maddelerinde yer alan yetkiye istinaden yapılan düzenlemelere uymak zorunda olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu yetkiye istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından (1) Seri no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği 26.12.1992 tarihinde yayımlanmış ve 01.01.1994 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Şirketin tabi olduğu muhasebe sistemi (1) Seri no.lu Tebliğ'de yer alan Tekdüzen Hesap Planıdır.

Şirket, muhasebe kayıtlarını 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ilkelerine uygun şekilde ve 7/A seçeneğine göre tutmaktadır. 7/A seçeneğinde, giderler yapıldıkları anda ilgili defterikebir hesaplarına fonksiyon esasına göre kaydedilirken, söz konusu giderler aynı zamanda yardımcı defterlerde hem çeşit esasına hem de ilgili gider yerlerine göre izlenmektedir. 2022 yılı aktif toplamı 14,008,700,00 TL'yi veya net satışları toplamı 28,016,300,00 TL'yi aşan üretim ve hizmet işletmeleri, 2023 yılına ilişkin maliyet hesaplarını 7/A seçeneğine göre tutmak zorundadırlar.

1.4.2. Şirketin Raporlama Sistemi

Limited şirketin finansal tabloları hakkındaki hükümlere 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yer verilmiştir.

Kanun'un 625'inci maddesine göre müdürler, kanunların ve şirket sözleşmesinin genel kurula görev ve yetki vermediği bütün konularda görevli ve yetkilidirler. Bu kapsamda şirket finansal tablolarının, yıllık faaliyet raporunun ve gerekli olduğu takdirde şirket finansal tablolarının düzenlenmesi müdürlerin görevidir.

Şirketin yıl sonu finansal tabloları ile yıllık faaliyet raporunun onaylanması, kâr payı hakkında karar verilmesi ve kazanç paylarının belirlenmesi Kanun'un 616'ncı maddesi uyarınca Genel Kurulun yetkisindedir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 397'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca bağımsız denetime tabi olacak işletmeleri belirleme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir.

2018/11597 sayılı Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Bakanlar

Kurulu Kararı'nı yürürlükten kaldıran ve halihazırda uygulanmakta olan 2022/6434 sayılı Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı'nda, bağımsız denetime tabi olacak şirketlere ilişkin ölçütler belirlenmiştir.

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından alınan ve 19.09.2018 tarih 30540 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) Uygulama Kapsamına İlişkin Kurul Kararı'na göre bağımsız denetime tabi olup TFRS (Türkiye Finansal Raporlama Standartları)'yi uygulama zorunluluğu bulunmayan işletmelerin münferit ve konsolide finansal tablolarının hazırlanmasında BOBİ FRS (Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı)'nin uygulanmasına; ancak söz konusu kurum, kuruluş ve işletmelerin isteğe bağlı olarak TFRS'yi uygulayabileceğine karar verilmiştir. Bu itibarla Çankaya Belediyesi Anonim Şirketi, bağımsız denetime tabi olup BOBİ FRS / TFRS'de öngörülen finansal tabloları (Finansal Durum Tablosu, Kar veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu, Özkaynak Değişim Tablosu ve Nakit Akış Tablosu) hazırlamaktadır.

1.4.3. Şirket Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu,
- Envanter Defteri

Şirketin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Şirketin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde

zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol; bir kurumun yönetimi ve personeli tarafından hayata geçirilen ve faaliyetlerin düzenli, etik kurallarına uygun, verimli, tutumlu ve etkin biçimde yürütülmesi; hesap verme sorumluluğunun gerektirdiği yükümlülüklerin yerine getirilmesi; yürürlükteki mevzuata uyulması; kamu kaynaklarının kayıplara karşı korunması; kurumun amaçlarını gerçekleştirmek suretiyle, kurumun misyonunun yerine getirilmesi için makul bir güvence sağlamak üzere tasarlanmış olan bütünlüğü bir süreçtir.

Uşak Belediyesi Personel Limited Şirketi 5018 sayılı Kanun'a tabi olmadığı için bu Kanun ve ikincil mevzuatla getirilen, iç kontrol sistemi, ön mali kontrol, iç denetim, risk değerlendirme, performans ölçüm sistemi gibi iyi yönetim uygulamalarını hayata geçirme, bu sistem ve uygulamaların türevi niteliğindeki çıktıları üretme yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Uşak Belediyesi Personel Limited Şirketi 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca kurulmuş olup bu Kanun hükümleri doğrultusunda iç kontrol sistemi değerlendirilmiştir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun "Yönetim ve temsil" ana başlığı altında yönetim kurulunun görev dağılımını düzenleyen 366'ncı maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen "Yönetim kurulu, işlerin gidişini izlemek, kendisine sunulacak konularda rapor hazırlamak, kararlarını uygulamak veya iç denetim amacıyla içlerinde yönetim kurulu üyelerinin de bulunabileceği komiteler ve komisyonlar kurabilir" hükmü ile şirketlerde denetim komitelerinin kurulması konusunda yönetim kuruluna yetki verilmiş ancak bu düzenleme ile belli bir ölçütü esas alan, bir gereklilik ya da zorunluluk öngörülmemiştir.

Aynı Kanun'un 378'inci maddesinde ise; *"Pay senetleri borsada işlem gören şirketlerde, yönetim kurulu, şirketin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşüren sebeplerin erken teşhisi, bunun için gerekli önlemler ile çarelerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla, uzman bir komite kurmak, sistemi çalıştırmak ve geliştirmekle yükümlüdür. Diğer şirketlerde bu komite denetçinin gerekli görüp bunu yönetim kuruluna yazılı olarak bildirmesi hâlinde derhâl kurulur ve ilk raporunu kurulmasını izleyen bir ayın sonunda verir. (2) Komite, yönetim kuruluna her iki ayda bir vereceği raporda durumu değerlendirir,*

---

varsa tehlikelere işaret eder, çareleri gösterir. Rapor denetçiye de yollanır” denilmektedir.

Kanun'un 366'ncı ve 378'inci maddeleri birlikte değerlendirildiğinde, borsada işlem gören şirketlerde iç kontrol sisteminin kurulması bir zorunluluk iken diğer şirketlerde isteğe bağlı bırakılmıştır. Ancak Kanun'un 378'inci maddesinde belirtildiği üzere denetçinin gerekli görüp bunu yazılı olarak yönetim kuruluna bildirmesi halinde diğer şirketlerde de iç kontrol sisteminin kurulması zorunludur.

Bu açıklamalar doğrultusunda Uşak Belediyesi Personel Limited Şirketinin borsada işlem görme bakımından ve denetçi raporuna dayalı olarak da iç kontrol sistemi kurma zorunluluğu bulunmamaktadır.

Bir yasal zorunlulukla ilişkilendirilmeksizin, mevzuatta ve uluslararası standartlarda yer alan kontrollere ilişkin düzenlemeler doğrultusunda iç kontrollerin değerlendirilmesi mümkündür. Şirketin iç kontrol kapsamındaki uygulamalarına bu bağlamda aşağıda yer verilmiştir.

Mali nitelikteki iş ve işlemlerle ilgili risk analizleri yapılmamış, iş akış şemaları ile iç kontrol sistemleri oluşturulmamıştır. Şirketin gelir ve giderlerine ilişkin iş ve işlemlerinin düzenlendiği ve süreç akış şemalarının oluşturulduğu düzenlemeler yapılmamıştır. Bu sebeple mali nitelikteki iş ve işlemler üzerinde iç kontrol faaliyetleri sistematik bir şekilde sürdürülememektedir. Muhasebe birimince yapılan kontroller sınırlı düzeyde kaldığından Şirkette iç kontrol ortamının oldukça riskli olduğu değerlendirilmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Uşak Belediyesi Personel Limited Şirketi 2023 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Satıcılar Hesabının Kullanımında Tek Düzen Hesap Planı'na Aykırı Uygulamaların Bulunması

Şirketin 320 Satıcılar Hesabı'nın kullanımında tek düzen hesap planına aykırı uygulamaların bulunduğu tespit edilmiştir.

26/12/1992 tarih ve 21447 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 Seri No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde düzenlemenin; bilanço usulünde defter tutan gerçek ve tüzel kişilere ait teşebbüs ve işletmelerin faaliyet ve sonuçlarının sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi, mali tablolar aracılığı ile ilgililere sunulan bilgilerin tutarlılık ve mukayese edilebilirlik niteliklerini koruyarak gerçek durumu yansıtmasının sağlanması ve işletmelerde denetimin kolaylaştırılması amacıyla yapıldığı belirtilmiştir.

Aynı Tebliğ'in V-Tekdüzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı ve Hesap Planı Açıklamaları başlığında; işletmelerin, muhasebe sistemlerini tekdüzen hesap çerçevesi ve hesap planı doğrultusunda kurmak zorunda olduğu ve hesapların çalışmasının hesap planı açıklamalarında belirtildiği gibi gerçekleşmesi gerektiği düzenlenmiştir. Tebliğ'in C-Hesap Planı Açıklamaları ile 320 Satıcılar başlığında ise hesabın; işletmenin faaliyet konusu ile ilgili her türlü mal ve hizmet alımlarından kaynaklanan senetsiz borçların izlendiği hesap olduğu, ortaklar, ana kuruluş, iştirakler ve bağlı ortaklıklara olan senetsiz ticari borçların da bilanço dipnotlarında gösterilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Hesabın işleyişinde; senetsiz borcun doğması ile bu hesaba alacak, ödenmesi halinde borç kaydedileceği belirtilmiştir.

Vergi Usul Kanunu'nun "Özel usulsüzlükler ve cezaları" başlıklı 353'üncü maddesinde; bu Kanuna göre belirlenen muhasebe standartlarına, tek düzen hesap planına ve mali tablolara ilişkin usul ve esaslar ile muhasebeye yönelik bilgisayar programlarının üretilmesine ve kullanılmasına ilişkin kural ve standartlara uymayanlara 250.000.000 (40.000 TL) lira özel usulsüzlük cezasının kesileceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, iki ayrı hususla ilgili mevzuat hükmüne aykırılık tespit edilmiştir. Birinci husus; 320 Satıcılar Hesabı'nın tanımı gereği, bu hesabın işletmenin faaliyet konusu ile ilgili her türlü mal ve hizmet alımı için kullanılması gerekirken, işletmenin faaliyet konusunu

İlgilendirmeyen mal ve hizmet alımlarında bu hesabın kullanıldığı görülmüştür. İkinci husus ise; Satıcılar Hesabı'nın pasif karakterli hesap olması dolayısıyla yalnızca alacak kalanı verebilmesi söz konusuysa, dönem içerisinde borç bakiyesi bir başka deyişle eksi bakiye verdiği görülmüştür. Örneğin açılış bilançosunda şirketin herhangi bir borcunun olduğuna dair bir kayıt olmamasına rağmen, 10.01.2023 tarih ve 8 no.lu mahsup fişinde 320 Satıcılar Hesabı'nın doğrudan borçlu çalıştırıldığı dolayısıyla bu hesabın eksi bakiye verdiği görülmüştür. Bu örnek gibi hesap dönemi içerisinde yaygın olarak benzer kayıtların olduğu görülmüştür.

İdare cevabında, 320 Satıcılar Hesabı'nın kullanımını tek düzen hesap planına uygun şekilde düzeltereğini belirtmiştir.

Sonuç olarak, işletmenin özel usulsüzlük cezasına muhatap olmaması ve ayrıca faaliyet ve sonuçlarının sağlıklı ve güvenilir bilgi üretmesi açısından deftere ve tablolara yapılacak kayıtların tek düzen hesap planına uygun olması gerektirmektedir.

BULGU 2: Sosyal Güvenlik Kurumuna Fiilen Ödenmeyen SGK Primlerinin Kurum Kazancının Tespitinde Gider Olarak Dikkate Alınması

Şirkette çalışanların sigorta primlerinin Sosyal Güvenlik Kurumuna fiilen ödenmeyen kısımları “kanunen kabul edilmeyen gider” olarak dikkate alınmamış olup söz konusu ödenmeyen prim tutarları dönem kurum kazancının tespitinde ilgili mevzuata aykırı olarak gider unsuru olarak değerlendirilmiştir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun “Safi kurum kazancı” başlıklı 6'ncı maddesinin birinci fıkrasında kurumlar vergisinin; mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplandığı belirtilmiş olup mezkûr maddenin 2'nci fıkrasında ise, safi kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanunu'nun ticarî kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun “İndirilecek giderler” başlıklı 40'ıncı maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde ise aynen; “*Hizmetli ve işçilerin iş yerinde veya iş yerinin müştemilatında iâşe ve ibate giderleri, tedavi ve ilaç giderleri, sigorta primleri ve emekli aidatı (Bu primlerin ve aidatın istirdat edilmemek üzere Türkiye'de kain sigorta şirketlerine veya emekli ve yardım sandıklarına ödenmiş olması ve emekli ve yardım sandıklarının tüzel kişiliği haiz bulunmaları şartıyla),*” ifadesi yer almaktadır.

Yine 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "Primlerin ödenmesi" başlıklı 88'inci maddesinin 11'inci fıkrasında ise; "*Kuruma fiilen ödenmeyen prim tutarları, gelir vergisi ve kurumlar vergisi uygulamasında gider yazılamaz.*" denilmektedir.

İlgili mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere; Şirket çalışanlarının SGK primlerinin kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınabilmesi için Sosyal Güvenlik Kurumuna fiilen bu primlerin ödenmesi gerekmektedir.

Şirketin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; Şirket tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna fiilen ödenmeyen primlerin dönem kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alındığı ancak ticari bilanço karına kanunen kabul edilmeyen gider olarak eklenmediği tespit edilmiştir. Şirket 2018 yılında kurulmuş olup 2018 hesap dönemine ilişkin konuyla ilgili mevzuata aykırılık görülmemiştir. Ancak aşağıdaki tabloda 2019-2023 döneminde Kuruma yapılan fiili ödeme miktarları ile kurum kazancının tespitinde dikkate alınan ve dikkate alınması gereken prim tutarları yıllar itibarıyla gösterilmiştir:

Tablo 3: İndirim Konusu Yapılmaması Gereken SGK Prim Tutarını Gösterir İcmal Tablosu

Hesap Dönemi	Toplam SGK Prim Tutarı (TL)	Gider Konusu Yapılan Toplam Prim Tutarı (TL)	SGK'ya Fiilen Ödenen Toplam Prim Tutarı (TL)	KKEG Olarak Ticari Kara Eklenmesi Gerekliliği Tutarı (TL)	Beyan Edilen Kurumlar Vergisi Matrahı (TL)*	Beyan Edilmesi Kurumlar Vergisi Matrahı (TL)	Beyan Edilen Hesaplanan Kurumlar Vergisi (TL)*	Olmaması Gereken Hesaplanan Kurumlar Vergisi (TL)
2019	6.662.623,90	6.662.623,90	0,00	6.662.623,90	357.959,59	7.020.583,49	78.751,11	1.544.528,37
2020	25.252.572,90	25.252.572,90	0,00	25.252.572,90	0,00	25.252.572,90	0,00	5.555.566,04
2021	30.116.984,24	30.116.984,24	0,00	30.116.984,24	0,00	30.116.984,24	0,00	7.529.246,06
2022	67.582.527,19	67.582.527,19	0,00	67.582.527,19	0,00	67.582.527,19	0,00	15.543.981,25
2023	139.561.186,19	139.561.186,19	0,00	139.561.186,19	**	**	**	**
						TOPLAM	78.751,11	30.173.321,72

*Mükellef tarafından verilen 2019, 2020, 2021 ve 2022 dönemi beyannamelerinde yer alan verilerdir.

**Mükellef tarafından 2023 dönemi beyannamesi henüz verilmediğinden hesaplama yapılamamıştır.

Tabloda görüleceği üzere; fiilen ödenmemiş SGK primleri kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alındığında, Şirketin 2019 hesap döneminde 1.544.528,37 TL, 2020 hesap döneminde 1.544.528,37 TL, 2021 hesap döneminde 7.529.246,06 TL, 2022 hesap döneminde 15.543.981,25 TL olmak üzere toplam 30.173.321,72 TL kurumlar vergisi ortaya çıkmaktadır.

İdare cevabında, Şirket tarafından SGK'ya fiilen ödeme yapılmadan kurum kazancının tespitinde indirilebilecek gider olarak dikkate alınan primleri; ilgili mevzuatı gereği 2019, 2020, 2021, 2022 ve 2023 hesap dönemleri kurumlar vergisi matrahına ilave edeceğini belirtmiştir.

Sonuç olarak, Şirket tarafından SGK'ya fiilen ödeme yapılmadan kurum kazancının tespitinde indirilebilecek gider olarak dikkate alınan bu primlerin; ilgili mevzuatı gereği 2019 2020, 2021, 2022 ve 2023 hesap dönemi kurumlar vergisi matrahına ilave edilmesi gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Giyim Yardımına İlişkin Bazı Malzemelerin Teslim Alma ve Teslim Etme Tutanaklarının Bulunmaması

Şirket tarafından satın alınan malzemeler için; hem firmadan/şahıstan alınırken bir teslim alma tutanağı hem de işçilere teslim edilirken bir teslim etme tutanağının bulunmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Hesap verme sorumluluğu" başlıklı 8'inci maddesinde; her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu oldukları ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorunda oldukları belirtilmiştir.

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun "Denetimin amacı" başlıklı 34'üncü maddesinde denetimin; hesap verme sorumluluğu ve mali saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılması, amacıyla gerçekleştirileceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, aşağıdaki tabloda gösterilen toplam 60 adet fatura ve toplam 5.507.209,38 TL tutarındaki malzemelere ilişkin teslim alma ve teslim etme tutanaklarının mevcut olmadığı görülmüştür. Alınan malzemelerin kim tarafından teslim alındığı ve kimlere teslim edildiğine ilişkin bir kanıtlayıcı belge bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu husus tarafımıza kontrol imkânı vermediği için denetlenememiştir.

Tablo 4: Teslim Formu Bulunmayan Faturaların Listesi

Sıra	Tarih	Fatura No	KDV Dahil Tutar
1	25.01.2023	KRC202300000039	132.958,80

2	27.04.2023	KT1202300000001	21.600,00
3	08.05.2023	KT0202300000079	42.714,00
4	12.06.2023	KRC2023000000310	235.062,00
5	23.06.2023	KRC2023000000337	34.992,00
6	23.06.2023	KRC2023000000333	28.900,80
7	23.06.2023	KRC2023000000335	156.972,60
8	23.06.2023	KRC2023000000334	153.457,20
9	08.07.2023	KRC2023000000368	22.032,00
10	08.07.2023	KRC2023000000369	50.544,00
11	08.07.2023	KRC2023000000364	14.493,60
12	08.07.2023	KRC2023000000369	50.544,00
13	08.07.2023	KRC2023000000368	22.032,00
14	21.07.2023	KRC2023000000409	14.718,00
15	25.07.2023	CHS2023000000085	188.205,00
16	25.07.2023	KRC2023000000418	3.597,00
17	26.07.2023	KRC2023000000419	1.925,00
18	27.07.2023	KRC2023000000423	1.925,00
19	02.08.2023	KRC2023000000444	7.194,00
20	22.08.2023	KRC2023000000482	11.990,00
21	22.08.2023	KRC2023000000480	1.199,00
22	29.08.2023	KRC2023000000503	2.431,00
23	29.08.2023	KRC2023000000505	440
24	29.08.2023	KRC2023000000504	1.199,00
25	29.08.2023	KRC2023000000501	16.786,00
26	29.08.2023	KRC2023000000502	7.491,00
27	01.09.2023	KRC2023000000534	64.746,00
28	01.09.2023	KRC2023000000535	114548,5
29	02.09.2023	GIB2023000000022	29.766,00
30	05.09.2023	KRC2023000000550	5.995,00
31	05.09.2023	GIB2023000000031	12.100,00
32	14.09.2023	GIB2023000000010	189.200,00
33	18.09.2023	GIB2023000000006	165.000,00
34	22.09.2023	KRC2023000000580	2.398,00
35	25.09.2023	GIB2023000000025	165.000,00
36	25.09.2023	AUF2023000000488	188.870,00
37	25.09.2023	GIB2023000000025	165.000,00
38	02.10.2023	GIB2023000000011	185.130,00
39	02.10.2023	GIB2023000000007	181.500,00
40	05.10.2023	GIB2020000000012	189.200,00
41	11.10.2023	GIB2023000000035	17.160,00
42	12.10.2023	GIB2023000000027	165.000,00
43	14.10.2023	KRC2023000000635	268.169,00
44	14.10.2023	KRC2023000000636	402.314,00

45	24.10.2023	GIB2023000000028	212.850,00
46	06.11.2023	AUF2023000000600	157.300,00
47	07.11.2023	KRC2023000000681	27.500,00
48	07.11.2023	KRC2023000000683	25.641,00
49	7.11.2023	KRC2023000000683	25.641,00
50	07.11.2023	KRC2023000000681	27.500,00
51	08.11.2023	KT02023000000225	148.500,00
52	08.11.2023	GIB2023000000016	156.310,00
53	10.11.2023	GIB2023000000017	156.310,00
54	12.11.2023	GIB2023000000018	156.310,00
55	14.11.2023	GIB2023000000019	156.310,00
56	17.11.2023	GIB2023000000020	107.250,00
57	20.11.2023	GIB2023000000021	157.261,50
58	23.11.2023	GIB2023000000023	157.118,50
59	05.12.2023	KRC2023000000760	60.132,88
60	08.12.2023	KRC2023000000772	38.775,00
		TOPLAM	5.507.209,38

İdare cevabında, bulgu doğrultusunda gerekli işlemlerin yapılacağını belirtmiştir.

Sonuç olarak, Şirketin hesap verme sorumluluğunu tam olarak yerine getirebilmesi amacıyla satın alınan mallara yönelik ihale kanunlarında belirtilen hususlara riayet etmesi ve satın alınan mallara ilişkin teslim alma ve teslim etme tutanaklarını eksiksiz olarak düzenlenmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Giyim Yardımlarına İlişkin Alımlarda Faturada Bulunması Gerekli Asgari Bilgilerin Mevcut Olmaması

Faturada bulunması gerekli asgari bilgilerin mevzuata uygun olmaması dolayısıyla yapılan giyim yardımının denetime imkân vermediği görülmüştür.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 229'uncu maddesinde, fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olarak tanımlanmıştır.

Aynı Kanun'un "Faturanın şekli" başlıklı 230'uncu maddesinde ise; "Faturada en az aşağıdaki bilgiler bulunacağı belirtilmiştir. Buna göre faturada;

1-Faturanın düzenleme tarihi, seri ve sıra numarası;

2-Faturayı düzenleyeninin adı, varsa ticaret unvanı, iş adresi, bağlı olduğu vergi dairesi ve hesap numarası;

3-Müşterinin adı, ticaret unvanı, adresi, varsa vergi dairesi ve hesap numarası;

4-Malın veya işin nevi, miktarı, fiyat ve tutarı;

5-Satılan malların teslim tarihi ve irsaliye numarası (Malın alıcıya teslim edilmek üzere satıcı tarafından taşındığı veya taşıtırıldığı hallerde satıcının, teslim edilen malın alıcı tarafından taşınması veya taşıtırılması halinde alıcının taşınan veya taşıtırılan mallar için sevk irsaliyesi düzenlemesi ve taşıtta bulundurulmasının şart olduğu düzenlenmiştir.)

Dolayısıyla faturalarda, malın türü, miktarı, fiyatı ve tutarının bulunması kanuni zorunluluk olup faturaya konu olan malın türü ve miktarının da herkesçe bilinen, kabul görmüş, kesin ve standart bir ölçü olması gerekmektedir. Buna göre; faturada malın türü ve miktarı yerine, “muhtelif” şeklinde genel ifadelerin kullanılması mevzuata aykırılık teşkil edeceği gibi bu durumun tam olarak ne alındığının tespitine imkân vermemesi sebebiyle denetimini de imkânsız kılmaktadır.

Yapılan incelemede, giyim yardımı olarak, aşağıdaki tabloda ayrıntısı görülen 24 adet faturada “muhtelif giyim” adı altında miktar olarak “1 adet” olmak üzere toplam 2.595.235,31 TL yardım yapıldığı görülmüştür. Ancak faturalarda mal ve hizmet türüne “muhtelif giyim” adı altında yer verildiğinden, yukarıda mevzuat hükümleri doğrultusunda hem faturada olması gereken asgari şartlar hem de alınan giyim malzemelerinin kontrolü sağlanamamıştır.

Tablo 5: Muhtelif Giyim Şeklinde Düzenlenen Faturaların Listesi

Sıra	Mal ve Hizmet	Fatura No	Tarih	KDV Dahil Toplam Tutar
1	Muhtelif Giyim	12	12.02.2023	70.000,02
2	Muhtelif Giyim	2	22.03.2023	50.000,00
3	Muhtelif Giyim	3	06.04.2023	209.000,00
4	Muhtelif Giyim	4	26.04.2023	55.000,00
5	Muhtelif Giyim	5	05.05.2023	218.000,00
6	Muhtelif Giyim	1	12.05.2023	77.000,11
7	Muhtelif Giyim	6	16.05.2023	324.000,00
8	Muhtelif Giyim	7	18.05.2023	68.500,00
9	Muhtelif Giyim	2	22.05.2023	71.500,10
10	Muhtelif Giyim	51	22.05.2023	121.000,00
11	Muhtelif Giyim	3	05.06.2023	46.200,07
12	Muhtelif Giyim	4	05.06.2023	4.400,01
13	Muhtelif Giyim	63	10.06.2023	132.000,00
14	Muhtelif Giyim	66	26.06.2023	8.405,00
15	Muhtelif Giyim	75	13.07.2023	60.000,00
16	Muhtelif Giyim	8	31.08.2023	50.000,00
17	Muhtelif Giyim	13	08.10.2023	157.740,00

18	Muhtelif Giyim	541	16.10.2023	157.520,00
19	Muhtelif Giyim	14	16.10.2023	157.575,00
20	Muhtelif Giyim	546	17.10.2023	157.630,00
21	Muhtelif Giyim	15	03.11.2023	157.300,00
23	Muhtelif Giyim	114	13.11.2023	85.000,00
24	Muhtelif Giyim	24	26.11.2023	157.465,00
			TOPLAM	2.595.235,31

İdare cevabında, bulgu doğrultusunda gerekli işlemlerin yapılacağını belirtmiştir.

Sonuç olarak, denetimin sağlıklı yürütülebilmesi açısından Vergi Usul Kanunu'nda faturanın şekline ilişkin belirlenmiş hükümlere riayet edilmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Şirkette Ticari Bir Mal Bulunmamasına Rağmen Ticari Mallar Hesabı'nın Kullanılması

Şirkette ticari işleme konu bir mal bulunmamasına rağmen mevcut bir taşıtın Ticari Mallar Hesabı'na kaydedildiği görülmüştür.

26/12/1992 tarih ve 21447 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 Seri No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ile gertirilen düzenlemenin; bilanço usulünde defter tutan gerçek ve tüzel kişilere ait teşebbüs ve işletmelerin faaliyet ve sonuçlarının sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi, mali tablolar aracılığı ile ilgililere sunulan bilgilerin tutarlılık ve mukayese edilebilirlik niteliklerini koruyarak gerçek durumu yansıtmasının sağlanması ve işletmelerde denetimin kolaylaştırılması amacıyla yapıldığı belirtilmiştir.

Aynı Tebliğ'in V-Tekdüzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı ve Hesap Planı Açıklamaları başlığında; işletmelerin, muhasebe sistemlerini tekdüzen hesap çerçevesi ve hesap planı doğrultusunda kurmak zorunda olduğunu ve hesapların çalışmasının hesap planı açıklamalarında belirtildiği gibi gerçekleşmesi gerektiğini belirtmiştir. Tebliğ'in C-Hesap Planı Açıklamaları ile 153 Ticari Mallar başlığında ise hesabın; herhangi bir değişikliğe tabi tutulmadan satmak amacı ile işletmeye alınan emtia ve benzeri kalemlerin bu hesapta yer alacağı belirtilmiştir. Hesabın işleyişinde de; satın alınan ticari mallar (emtia) maliyet bedeli ile bu hesaba borç, satılması veya herhangi bir nedenle ambardan çekilmesinde ise maliyet bedeli ile alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Vergi Usul Kanunu'nun "Özel usulsüzlükler ve cezaları" başlıklı 353'üncü maddesinde; bu Kanuna göre belirlenen muhasebe standartlarına, tek düzen hesap planına ve mali tablolara ilişkin usul ve esaslar ile muhasebeye yönelik bilgisayar programlarının üretilmesine ve

kullanılmasına ilişkin kural ve standartlara uymayanlara 250.000.000 (40.000 TL) lira özel usulsüzlük cezasının kesileceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, şirketin bir personel şirketi olmasına ve şirkette ticari işleme konu bir mal (emtia) mevcut olmamasına rağmen, 2010 model ford çift kabin transit kamyonetin ticari mallar hesabında takip edildiği görülmüştür. Ayrıca mevcut aracın satılması sonucu 621 Satılan Ticari Malların Maliyeti Hesabı kullanılmış ve 370.000,00 TL bu hesapta izlenmiştir. Dolayısıyla Taşıtlar Hesabı'nda takip edilmesi gerekirken 153 Ticari Mallar ve 621 Satılan Ticari Mallar Maliyeti hesaplarının kullanılması sebebiyle bilanço, mizan ve gelir tablosu bu tabloların kullanıcılarına hatalı bilgi üretmiştir.

İdare cevabında, Şirketin deftere ve tablolara yapacağı kayıtları tek düzen hesap planına uygun düzenleyeceğini belirtmiştir.

Sonuç olarak, işletmenin özel usulsüzlük cezasına muhatap olmaması ve ayrıca faaliyet ve sonuçlarının sağlıklı ve güvenilir bilgi üretmesi açısından deftere ve tablolara yapılacak kayıtların tek düzen hesap planına uygun olması gerekmektedir.

BULGU 4: Verilen Sipariş Avansları Hesabının Hatalı Kullanılması

Şirketin yurt içinden ya da yurt dışından satın alınmak üzere siparişe bağlanan stoku bulunmamasına rağmen hatalı olarak Verilen Sipariş Avansları Hesabı'nın kullanıldığı görülmüştür.

26/12/1992 tarih ve 21447 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 Seri No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde düzenlemenin; bilanço usulünde defter tutan gerçek ve tüzel kişilere ait teşebbüs ve işletmelerin faaliyet ve sonuçlarının sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi, mali tablolar aracılığı ile ilgililere sunulan bilgilerin tutarlılık ve mukayese edilebilirlik niteliklerini koruyarak gerçek durumu yansıtmasının sağlanması ve işletmelerde denetimin kolaylaştırılması amacıyla yapıldığı belirtilmiştir.

Aynı Tebliğ'in V–Tekdüzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı ve Hesap Planı Açıklamaları başlığında; işletmelerin, muhasebe sistemlerini tekdüzen hesap çerçevesi ve hesap planı doğrultusunda kurmak zorunda olduğunu ve hesapların çalışmasının hesap planı açıklamalarında belirtildiği gibi gerçekleşmesi gerektiğini belirtmiştir. Tebliğ'in C-Hesap Planı Açıklamaları ile 159 Verilen Sipariş Avansları başlığında ise hesabın; yurt içinden ya da yurt dışından satın alınmak üzere siparişe bağlanan stoklarla ilgili olarak yapılan avans ödemelerinin

izleneceği hesap olduğu, hesabın işleyişi başlığında da yapılan ödemelerde bu hesaba borç, malın teslimi üzerine ise alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Vergi Usul Kanunu'nun "Özel usulsüzlükler ve cezaları" başlıklı 353'üncü maddesinde; bu Kanuna göre belirlenen muhasebe standartlarına, tek düzen hesap planına ve mali tablolara ilişkin usul ve esaslar ile muhasebeye yönelik bilgisayar programlarının üretilmesine ve kullanılmasına ilişkin kural ve standartlara uymayanlara 250.000.000 (40.000 TL) lira özel usulsüzlük cezasının kesileceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, yevmiye defterinin 159.09 alt hesap kodunda; 01.01.2023 tarih ve 1 numaralı açılış fişinde bir şahsa ait toplam 38.758,09 TL, başka bir şahsa ait 14.659,47 TL ile 12.05.2023 tarih ve 1054 numaralı mahsup fişinde bir başka şahsa ait 50.000,00 TL olmak üzere toplam 103.417,56 TL borç bakiye tutarın olduğu görülmüştür. Ayrıca bu hesabın toplam 1.012.329,46 TL tutarında farklı şahıslara/şirketlere ait olarak borç ve alacak çalıştığı görülmüştür. Yukarıda mevzuat hükmünden anlaşılacağı üzere 159 Verilen Sipariş Avansı hesabının yalnızca yurt içinden ya da yurt dışından satın alınmak üzere siparişe bağlanan stoklarla ilgili olduğu belirtilmiştir. Ancak şirketin personel şirketi olduğu ve alınan mal veya hizmetlerin şirketin stoklarıyla bir ilgisi bulunmadığı dikkate alındığında hesabın yanlış kullanıldığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla söz konusu hesabın hatalı kullanılması sebebiyle bilanço, mizan ve gelir tablosu bu tabloların kullanıcılarına hatalı bilgi üretmiştir.

İdare cevabında, Şirketin deftere ve tablolara yapacağı kayıtları tek düzen hesap planına uygun düzenleyeceğini belirtmiştir.

Sonuç olarak, işletmenin özel usulsüzlük cezasına muhatap olmaması ve ayrıca faaliyet ve sonuçlarının sağlıklı ve güvenilir bilgi üretmesi açısından deftere ve tablolara yapılacak kayıtların Tek Düzen Hesap Planı'na uygun olması gerekmektedir.

BULGU 5: Kamu İhale Kanunu Kapsamında Yapılması Gereken Alımların Bu Kanun Hükümleri Çerçevesinde Gerçekleştirilmemesi

Şirketin mal ve hizmet alımlarının, piyasa fiyat araştırması yapılmadan tek bir firma belirlenerek ihale veya doğrudan temin usulü kullanılmadan, herhangi bir kanıtlayıcı evraka yer verilmeden yalnızca fatura karşılığı yapıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Amaç" başlıklı 1'inci maddesinde; "*Bu Kanunun amacı, kamu hukukuna tâbi olan veya kamunun denetimi altında bulunan veyahut kamu*

kaynağı kullanan kamu kurum ve kuruluşlarının yapacakları ihalelerde uygulanacak esas ve usulleri belirlemektir.” ifadesine yer verilmiştir.

Aynı Kanunu'nun “Kapsam” başlıklı 2'inci maddesinde; belediye şirketlerinin de bu Kanun'a tabi olduğu belirtilmiştir.

“Temel İlkeler” başlıklı 5'inci maddesinde; *“İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.”* hükmü ile “Görevlilerin ceza sorumluluğu” başlıklı 60'ıncı maddesinde; *“5 inci maddede belirtilen ilkelere ve 62 nci maddede belirtilen kurallara aykırı olarak ihaleye çıkılmasına izin verenler ve ihale yapanlar hakkında da yukarıda belirtilen müeyyideler uygulanır.”* hükmüne yer verilmiştir.

Son olarak mezkûr Kanun'un 3'üncü maddesinde Kanun'dan istisna olan durumlar, 18'inci maddesinde ihale usulleri ve 22'inci maddesinde doğrudan temin kapsamında yapılacak alımlar sayılmıştır.

Yukarıdaki hükümlerden anlaşılacağı üzere Uşak Belediyesi Personel Ltd. Şti.'nin Uşak Belediyesinin sermayesinin tamamına sahip olduğu tek ortaklı bir limited şirket olduğu dolayısıyla 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na tabi bir şirket olduğu, istisna kapsamında olmayan alımlarını ihale usulleriyle veya şartları taşıyorsa doğrudan teminle yapması gerektiği açıktır.

Yapılan incelemede, şirket tarafından yapılan alımların büyük bir kısmının herhangi bir onay belgesi, fiyat araştırması, kanıtlayıcı evraka yer verilmeden yalnızca fatura karşılığı yapıldığı, aşağıdaki tablodan da görüleceği üzere bazı alımların doğrudan temin limitinin altında kalmasına rağmen doğrudan temin yöntemi dahi kullanılmadan yapıldığı, bazı alımların ise doğrudan temin sınırının üstünde kalmasına rağmen ihalesiz bir şekilde doğrudan fatura karşılığında yapıldığı görülmüştür.

Tablo 6: Fatura Karşılığı Yapılan Alımların Listesi

Sıra	Tarih	Fatura No	KDV Hariç Tutar	KDV Dahil Tutar
1	12.01.2023	KRC202300000017	13.500,00	14.580,00
2	25.01.2023	KRC202300000039	123.110,00	132.958,80
3	27.04.2023	KT1202300000001	20.000,00	21.600,00
4	08.05.2023	KT0202300000079	39.550,00	42.714,00
5	12.06.2023	KRC2023000000310	217.650,00	235.062,00
6	23.06.2023	KRC2023000000335	145.345,00	156.972,60
7	23.06.2023	KRC2023000000337	32.400,00	34.992,00

8	23.06.2023	KRC2023000000333	26.760,00	28.900,80
9	23.06.2023	KRC2023000000334	142.090,00	153.457,20
10	25.07.2023	CHS2023000000085	167.490,00	188.205,00
11	25.07.2023	CHS2023000000085	167.490,00	188.205,00
12	21.08.2023	KRC2023000000478	52.325,00	57.557,50
13	22.08.2023	KRC2023000000482	10.900,00	11.990,00
14	14.09.2023	GIB2023000000010	172.000,00	189.200,00
15	25.09.2023	GIB2023000000025	150.000,00	165.000,00
16	25.09.2023	AUF2023000000488	171.700,00	188.870,00
17	25.09.2023	AUF2023000000488	171.700,00	188.870,00
18	02.10.2023	GIB2023000000011	168.300,00	185.130,00
19	02.10.2023	GIB2023000000007	165.000,00	181.500,00
20	05.10.2023	GIB2020000000012	172.000,00	189.200,00
21	14.10.2023	KRC2023000000635	243.790,00	268.169,00
22	14.10.2023	KRC2023000000636	365.740,00	402.314,00
23	24.10.2023	GIB2023000000028	193.500,00	212.850,00
24	10.11.2023	GIB2023000000017	142.100,00	156.310,00

İdare cevabında, bulgu doğrultusunda gerekli işlemlerin yapılacağını belirtmiştir.

Sonuç olarak, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun öngördüğü müeyyidelerle karşı karşıya kalınmaması açısından alımların mevzuatta belirtilen usullerle yapılması gerekmektedir.

BULGU 6: Mal ve Hizmet Alımlarının Kısımlara Bölünmesi Yoluyla Kamu İhale Mevzuatında Belirtilen Parasal Limitlerin Altında Kalınması

Şirketin bazı mal ve hizmet alımlarına ilişkin satın almaları incelendiğinde, ihale usulü kullanılmasını gerektiren alımları kısımlara bölmek suretiyle Kamu İhale Kanunu'nda belirtilen parasal limitlerin altında kalındığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde; Büyükşehir Belediyesi sınırları dahilinde bulunan idarelerin 431.810,00 TL'sini, diğer idarelerin 143.845,00 TL'sini aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve işeye ilişkin alımların ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temin usulü ile karşılanabileceği belirtilmektedir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 22.5.1.2. numaralı maddesinde;

"...4734 sayılı Kanunun 19'uncu maddesine göre açık ihale usulü ile temini gereken ihtiyacın, Kanunun 22'nci maddesinin (d) bendi için öngörülen parasal sınırların altında

kalacak şekilde, adet bazında veya aynı ihale konusu içinde yer alabilecek nitelikteki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, kalemlere veya gruplara bölünmek suretiyle aynı Kanunun 22'nci maddesinin (d) bendine göre temini, 4734 sayılı Kanunun temel ilkelerine aykırılık teşkil ettiğinden, bu yönde uygulamaların sorumluluk doğuracağı hususuna dikkat edilmesi gereklidir.“ denilmek suretiyle aynı nitelikteki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, kalemlere veya gruplara bölünerek yapılmasının 4734 Sayılı Kanun’un temel ilkelerine aykırılık teşkil ettiği ifade edilmektedir.

Ayrıca ihale uygulama yönetmeliklerinin (mal, hizmet, yapım) “Temel ilkeler” başlıklı ve benzer düzenlemeleri içeren maddelerinde; eşik değerlerin veya parasal limitlerin altında kalmak amacıyla alımların kısımlara bölünemeyeceği hüküm altın alınmıştır.

Doğrudan temin yöntemi bir ihale usulü değil özel bir alım yöntemidir ve Şirket ihtiyaçlarını belli limitler dahilinde bu yöntemle karşılayabilir. Bu limitin aşılacağı tespit edildiği durumlarda ise ihtiyacın ihale yoluyla giderilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Şirket tarafından 2023 yılı içinde aynı veya birbirine yakın tarihlerde, aynı nitelikteki mal veya hizmet alımlarının (Örneğin tamamı giyim yardımına ilişkindir.) aynı ya da farklı firmalardan/şahıslardan yalnızca fatura karşılığı alındığı tespit edilmiştir. Şirketin satın almış olduğu mal veya hizmetlere ilişkin aşağıdaki tabloda gösterilen 36 adet faturanın tutarları doğrudan temin sınırı altında görülmektedir. Ancak Şirket bu sınırın altında, aynı nitelikteki mal veya hizmet alımlarını parçalara bölme yöntemi kullanarak kalmıştır. Dolayısıyla bu alımların doğrudan temin yöntemi ile değil, ihale usulleri kullanılarak yapılması gerekmektedir.

Tablo 7: Kısımlara Bölünen Alımların Listesi

Sıra	Tarih	Fatura No	KDV Hariç Tutar	KDV Dahil Tutar
1	22.05.2023	GIB2023000000022	66.203,80	71.500,10
2	22.05.2023	AAA2023000000051	112.037,04	121.000,00
3	23.06.2023	KRC2023000000337	32.400,00	34.992,00
4	23.06.2023	KRC2023000000333	26.760,00	28.900,80
5	23.06.2023	KRC2023000000334	142.090,00	153.457,20
6	23.06.2023	KRC2023000000337	32.400,00	34.992,00
7	23.06.2023	KRC2023000000338	126.960,00	137.116,80
8	23.06.2023	KRC2023000000333	26.760,00	28.900,80
9	23.06.2023	KRC2023000000338	126.960,00	137.116,80
10	23.06.2023	KRC2023000000334	142.090,00	153.457,20
11	08.07.2023	KRC2023000000364	13.420,00	14.493,60
12	08.07.2023	KRC2023000000310	70.850,00	76.518,00
13	08.07.2023	KRC2023000000368	20.400,00	22.032,00
14	08.07.2023	KRC2023000000367	48.160,00	52.012,80
15	08.07.2023	KRC2023000000369	46.800,00	50.544,00

16	08.07.2023	KRC2023000000364	13.420,00	14.493,60
17	08.07.2023	KRC2023000000369	46.800,00	50.544,00
18	08.07.2023	KRC2023000000365	70.850,00	76.518,00
19	08.07.2023	KRC2023000000368	20.400,00	22.032,00
20	08.07.2023	KRC2023000000366	18.530,00	20.012,40
21	08.07.2023	KRC2023000000367	48.160,00	52.012,80
22	08.07.2023	GIB2023000000013	143.400,00	157.740,00
23	16.10.2023	AUF2023000000541	143.200,00	157.520,00
24	16.10.2023	GIB2023000000014	143.250,00	157.575,00
25	17.10.2023	AUF2023000000546	143.300,00	157.630,00
26	03.11.2023	GIB2023000000015	143.000,00	157.300,00
27	08.11.2023	KT02023000000225	135.000,00	148.500,00
28	08.11.2023	GIB2023000000016	142.100,00	156.310,00
29	10.11.2023	GIB2023000000017	142.100,00	156.310,00
30	12.11.2023	GIB2023000000018	142.100,00	156.310,00
31	14.11.2023	GIB2023000000019	142.100,00	156.310,00
32	17.11.2023	GIB2023000000020	97.500,00	107.250,00
33	20.11.2023	GIB2023000000021	142.965,00	157.261,50
34	23.11.2023	GIB2023000000022	142.835,00	157.118,50
35	25.11.2023	GIB2023000000023	142.835,00	157.118,50
36	26.11.2023	GIB2023000000024	143.150,00	157.465,00
		TOPLAM	1.476.450,84	1.594.566,90

İdare cevabında, bulgu doğrultusunda gerekli işlemlerin yapılacağını belirtmiştir.

Sonuç olarak, Şirketin ihtiyaç planlaması yaparak tek seferde yapabileceği aynı nitelikteki mal ve hizmet alımlarını limitlerin üstünde kaldığı sürece ihale usullerini kullanarak yapması ve kaynak tasarrufu ile temel ilkelere uygun hareket etmesi gerekmektedir.

BULGU 7: Sayıştaya Gönderilmesi Gereken Verilerin Gönderilmemesi

Belediye Şirketine ilişkin verilerin Sayıştaya gönderilmediği görülmüştür.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın "Defter, mali tablo, belge ve bilgilerin verilme yeri ve süresi" başlıklı 6'ncı maddesinin üçüncü fıkrasında; birleştirilmiş veriler defterinin takip eden ayın sonuna kadar gönderileceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, şirkete ilişkin bilgilerin Sayıştaya hiç gönderilmediği tespit edilmiştir. Ayrıca denetim süresince defaatle verilerin yüklenmesi hususu belirtilmesine rağmen verilerin sisteme yüklenmediği görülmüştür.

İdare cevabında, Şirkete ait bilgilerin Sayıştaya zamanında gönderileceğini belirtmiştir.

Sonuç olarak, Sayıştay denetiminin daha sağlıklı yürütülmesi açısından Usul ve Esaslar'da belirlenmiş süreler içerisinde ilgili bilgilerin Sayıştaya zamanında gönderilmesi gerekmektedir.

BULGU 8: Hak Sahiplerine Yapılan Ödemelerde Vadesi Geçmiş Borç Sorgulamasının Yapılmaması

Şirket tarafından gerçekleştirilen mal ve hizmet alımlarına ilişkin yapılan birçok ödemede, vadesi geçmiş borcun olup olmadığına dair sorgulama yapılmadığı görülmüştür.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 22/A maddesinde; 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamına giren kurumların bu Kanun kapsamında hak sahiplerine yapacakları ödemelerde Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge aranılması zorunluluğu getirmeye, bu kapsama girecek amme alacaklarını tür, tutar ve işlemler itibarıyla topluca veya ayrı ayrı tespit etmeye, zorunluluk getirilen işlemlerde hangi hallerde bu zorunluluğun aranılmayacağı belirtilmiş ve maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığının yetkili olacağı hüküm altına alınmıştır.

İlgili maddenin uygulamasına yönelik Tahsilat Genel Tebliği'nde, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamına giren kurumların bu Kanun kapsamında hak sahiplerine 5.000 TL'nin üzerinde yapacakları ödemeler sırasında hak sahiplerinin ve/veya ilgililerin vadesi geçmiş borçlarının bulunmadığına ilişkin vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belge aranılması zorunluluğu getirilmiştir. Bu nedenle, yüklenicilere ödemeleri yapılmadan önce, Şirket tarafından yüklenicinin vadesi geçmiş borcunun olup olmadığının araştırılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, birçok ödeme incelenmiş, aşağıdaki tabloda gösterilen ve Şirket tarafından gerçekleştirilen 20 adet mal ve hizmet alımlarına ilişkin yapılan ödemelerde, mal veya hizmet alınan şahısların/firmaların vadesi geçmiş borçlarının bulunup bulunmadığına ilişkin sorgulamanın yapılmadığı görülmüştür.

Tablo 8: Vadesi Geçmiş Borç Sorgulaması Yapılmayan Faturaların Listesi

Sıra	Tarih	Fatura No	KDV Hariç Tutar	KDV Dahil Tutar
1	12.01.2023	KRC2023000000017	13.500,00	14.580,00
2	25.01.2023	KRC2023000000039	123.110,00	132.958,80
3	25.07.2023	CHS2023000000085	167.490,00	188.205,00
4	2.08.2023	KRC2023000000444	6.540,00	7.194,00
5	29.08.2023	KRC2023000000501	15.260,00	16.786,00

6	29.08.2023	KRC2023000000502	6.810,00	7.491,00
7	1.09.2023	KRC2023000000534	58.860,00	64.746,00
8	1.09.2023	KRC2023000000535	104.135,00	114548,5
9	2.09.2023	GIB2023000000022	27.060,00	29.766,00
10	5.09.2023	KRC2023000000550	5.450,00	5.995,00
11	5.09.2023	GIB2023000000031	11.000,00	12.100,00
12	25.09.2023	GIB2023000000025	150.000,00	165.000,00
13	25.09.2023	AUF2023000000488	171.700,00	188.870,00
14	11.10.2023	GIB2023000000035	15.600,00	17.160,00
15	14.10.2023	KRC2023000000635	243.790,00	268.169,00
16	14.10.2023	KRC2023000000636	365.740,00	402.314,00
17	24.10.2023	GIB2023000000028	193.500,00	212.850,00
18	8.11.2023	KT02023000000225	135.000,00	148.500,00
19	5.12.2023	KRC2023000000760	54.666,25	60.132,88
20	8.12.2023	KRC2023000000772	35.250,00	38.775,00
		TOPLAM	314.340,00	347.007,80

İdare cevabında, bulgu doğrultusunda gerekli işlemlerin yapılacağını belirtmiştir.

Sonuç olarak, mevzuat hükümleri çerçevesinde Şirketin sınır değeri aşan tüm mal ve hizmet alımlarına ilişkin yapacakları ödemelerde vadesi geçmiş borç sorgulamasının yapılması gerekmektedir.

BULGU 9: Şirketin Bağımsız Denetiminin Yapılmamış Olması

Şirketin art arda iki hesap dönemi boyunca denetime tabi olma ölçütlerini sağlayıp 2023 hesap döneminde bağımsız denetime tabi olmasına rağmen bağımsız denetiminin yaptırılmadığı görülmüştür.

Türk Ticaret Kanunu'nun 397'nci maddesinin birinci fıkrasında; dördüncü fıkra uyarınca denetime tabi olan anonim şirketlerin ve şirketler topluluğunun finansal tablolarının denetçi tarafından, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunca yayımlanan uluslararası denetim standartlarıyla uyumlu Türkiye Denetim Standartlarına göre denetleneceği; yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu içinde yer alan finansal bilgilerin, denetlenen finansal tablolar ile tutarlı olup olmadığı ve gerçeği yansıtip yansıtmadığının da denetim kapsamı içinde olacağı belirtilmiştir. Ayrıca aynı maddenin ikinci fıkrasında; denetime tabi olduğu hâlde, denetletirilmemiş finansal tabloların ve yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporunun düzenlenmemiş hükmünde olacağı, dördüncü fıkrasında ise; 398'inci madde kapsamında denetime tabi olacak şirketlerin Cumhurbaşkanınca belirleneceği belirtilmiştir.

Kararın uygulanmasına yönelik usul ve esasları düzenlemek amacıyla hazırlanan Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanı Kararına İlişkin Usul ve Esaslar 16/01/2023 tarihli ve 32075 sayılı (1. Mükerrer) Resmî Gazete’de yayımlanmış ve bu Usul ve Esaslar’ın, 1/1/2023 tarihinden itibaren geçerli olduğu belirtilmiştir. Buna göre Usul ve Esaslar’ın “Ölçütler” başlıklı 5. maddesinde; Karara ekli (II) sayılı listede belirtilen şirketlerin denetime tabi olup olmadıklarının, Kararın 3’üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (2) numaralı alt bendinde yer verilen ölçütlerin eşik değerleri dikkate alınmak suretiyle belirleneceği belirtilmiştir.

Yukarıda bahsedilen ve 29 Kasım 2022 tarih ve 32029 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 6434 sayılı Cumhurbaşkanı Kararın 3’üncü maddesinin birinci fıkrasında; aşağıda belirtilen şirketlerin, 6102 sayılı Kanun ile 26/9/2011 tarihli ve 660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümleri çerçevesinde bağımsız denetime tabi olduğu, birinci fıkranın (b) bendinin (2) numaralı alt bendinde ise; Ekli (II) sayılı listede belirtilen şirketler için eşik değerlerin:

I-Aktif toplamı 60 milyon Türk Lirası,

II-Yıllık net satış hasılatı 80 milyon Türk Lirası,

III-Çalışan sayısı 100 kişi,

olması gerektiği belirtilmiştir.

Mezkûr Kararın “Uygulamaya ilişkin esaslar” başlıklı 5’inci maddesinde; yukarıdaki ölçütlerden en az ikisini art arda 2021 ve 2022 hesap dönemlerinde sağlayan şirketlerin 2023 hesap dönemi için 6102 sayılı Kanun ile 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümleri çerçevesinde bağımsız denetime tabi olacağı, ayrıca Kararın 5-1 (b) bendinde ise; 233 Sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname Kapsamında Faaliyet Gösteren Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve Bağlı Ortaklıkları ile Sermayesinin En Az %50’si Belediyelere Ait Olan Şirketlerin ölçütleri sağladığı durumlarda bağımsız denetime konu edilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, aşağıdaki tabloda, şirketin mevcut aktif toplamı, yıllık net satış hasılatı ve yıllık ortalama çalışan sayısına ilişkin eşik değerler ve şirketin mevcut verileri karşılaştırılmıştır.

Tablo 9: Değerlendirmeye Esas Eşik Değerler

	2021	2022
--	------	------

Aktif Toplamı	60 Milyon TL ve üstü	60 Milyon TL ve üstü
Yıllık Net Satış Hasılatı	80 Milyon TL ve üstü	80 Milyon TL ve üstü
Yıllık Ortalama Çalışan Sayısı	100 Kişi ve üstü	100 Kişi ve üstü
Hesaplama Sonuçları		
	2021	2022
Aktif Toplamı	85.826.207,29 TL	182.480.664,51 TL
Yıllık Net Satış Hasılatı	106.135.294,65 TL	240.554.081,18 TL
Yıllık Ortalama Çalışan Sayısı	1382 Kişi	1544 Kişi

Yukarıdaki tablodan anlaşılacağı üzere şirket art arda iki hesap dönemi boyunca ölçütleri sağladığından, şirketin 2023 hesap döneminde bağımsız denetime tabi olduğu tespit edilmiştir. Ancak bağımsız denetime konu Şirketin bağımsız denetimine ilişkin herhangi bir işlemin yapılmadığı görülmüştür.

İdare cevabında, bulgu doğrultusunda gerekli işlemlerin yapılacağını belirtmiştir.

Sonuç olarak, Şirketin mevzuat hükümlerine uygun olarak yükümlülüklerini yerine getirmesi açısından bağımsız denetiminin yaptırılması gerekmektedir.

BULGU 10: Şirketin Yıllık Faaliyet Raporu Düzenlememesi

Şirket tarafından hazırlanması gerekli olan yıllık faaliyet raporunun düzenlenmediği görülmüştür.

Türk Ticaret Kanunu'nun "Yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu" başlıklı 516'ncı maddesinde; yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporunda, şirketin, o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile her yönüyle finansal durumunun, doğru, eksiksiz, dolambaçsız, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtılacağı, bu raporda finansal durumun, finansal tablolara göre değerlendirileceği, raporda ayrıca şirketin gelişmesine ve karşılaşması muhtemel risklere de açıkça işaret olunacağı ile bu konulara ilişkin yönetim kurulunun değerlendirmesinin de raporda yer alacağı belirtilmiştir.

Aynı Kanun'un "Anonim şirketlerin finansal tabloları ve yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu I-Hazırlama yükümü" başlıklı 514'üncü maddesinde; yönetim kurulunun, geçmiş hesap dönemine ait, Türkiye Muhasebe Standartlarında öngörülmüş bulunan finansal tablolarını, eklerini ve yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporunu, bilanço gününü izleyen hesap döneminin ilk üç ayı içinde hazırlayacağı ve genel kurula sunacağı belirtilmiştir.

Aynı Kanun'un "III-Finansal tablolar ve yedek akçeler" başlıklı 610'uncu maddesinde ise; anonim şirketlere ilişkin yukarıda belirtilen 514'üncü madde hükmünün limited şirketlere de uygulanacağı belirtilmiştir.

Son olarak 28 Ağustos 2012 tarih ve 28395 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Şirketlerin Yıllık Faaliyet Raporunun Asgari İçeriğinin Belirlenmesi Hakkında Yönetmelik’in “Amaç ve Kapsam” başlıklı 1’inci maddesinin ikinci fıkrasında; bu Yönetmelik’in, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’na göre kurulan ve faaliyet gösteren anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin yıllık faaliyet raporlarını ve şirketler topluluğunda ana şirketin yıllık faaliyet raporunu kapsayacağı belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine göre Şirket’in yıllık faaliyet raporu düzenleme yükümlülüğü bulunmasına rağmen böyle bir raporun hiç düzenlenmediği görülmüştür.

İdare cevabında, bulgu doğrultusunda gerekli işlemlerin yapılacağını belirtmiştir.

Sonuç olarak, mevzuat hükümlerine göre Şirketin düzenlemekle yükümlü bulunduğu yıllık faaliyet raporunun bu yükümlülüğün devam ettiği sürece düzenlenmesi gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>